

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.
TELEFON STEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Depolitizacija šole in mladine.

Pruski prosvetni minister dr. Becker je izdal naredbo, v kateri prepoveduje, da bi se mladina na katerikoli način vmešavala v strankarsko življenje. Slično naredbo bi bilo treba izdati tudi pri nas in predvsem bi se morale stranke zavedati, da je mladina last vsega naroda in da stranke do nje nimajo nobene pravice.

Zakaj narod rabi mladino, ki stopi v življenje z objektivnim pogledom, ne pa s strankarskimi presodki. Narod rabi mladino, ki je udana samo njemu, ker samo taka mladina ne bo pozneje v strankarskem življenju pozabila, da je narod več kot vsaka stranka. In narod rabi mladino, ki se zaveda, da je treba za pravico se boriti proti vsakemu in v prvi vrsti tedaj, kadar močni gazijo pravico. Samo taka mladina bo tudi v strankarskem življenju preprečila, da bi strankarski interes veljal več, ko interes pravice.

Zato mora obveljati stari nazor, da naj dijak študira politiko, da naj presoja delo in programe strank, da pa izreče svojo končno besedo o strankarski pripadnosti šele tedaj, ko po končanih študijah stopi v življenje.

Ne bo to samo v korist narodu, temveč tudi strankam. Stabi vseh slovenskih strank niso kos sedanjim političnim nalogom. Naše dnevno politično življenje to jasno dokazuje. Koliko se je razpravljalo o koristnosti ali škodljivosti avtonomije, toda v podrobnostih izdelanega načrta avtonomije še danes nimamo. In vendar bi se dala pravilnost načrta res preceniti šele tedaj, ko bi bil načrt predebatiran na podlagi številnih slovenskega narodnega gospodarstva in slovenske kulture. Pa tudi sedanja brezorientacija naše javnosti je samo posledica nezadostne tehnične sposobnosti štabov političnih strank. Vsaj ti niti sami ne vedo, kje je njihovo stališče in kaj zahteva od njih slovenski program v prvi vrsti.

Vse naše stranke, če računajo na pozitivne in trajne uspehe, če ne velja njih štab samo dnevnim dogodkom, bi morale skrbeti, da dvignejo inteligenčni nivo svojih štabov in da te pomlade. To pa se more zgoditi le, če se je mladina strankarsko neudeležena pripravljala za politično delo v strankah. Zakaj mladina, ki se je že v študijski dobi udeleževala v strankarskem življenju, ta se je tedaj tudi že navzela strankarskega duha, ta je že inficirana od strankarske neobjektivnosti.

Nesposobnost strank se najtežje občuti v tem, da slovenski narod nima organizacije, ki bi združevala vse sile naroda. Vsaka organizacija mora imeti gotov odbor, ki določa vse delo organizacije. Prav tako mora narod imeti svoj narodni odbor, ki skrbi, da se narodne sile ne izgubljajo. Da govorimo konkretno. Koroško vprašanje ni vprašanje nobene stranke, temveč vprašanje vsega naroda. Moral bi tu obstojati odbor vseh strank in nestrankarjev, ki bi vodil vse delo za Koroško. Stranke bi smele imeti samo to pravico, da slepo izvedejo naročila in povelja odbora.

Današnje stranke takega odbora ne morejo postaviti, ker so vse od partizanstva pokvarjene. Pri vsaki skupni akciji z drugimi strankami mislijo le na to, če ne bo nasprotnik imel dobička. Ta negativizem pa je usodna zapreka ustanovitvi narodnega odbora, ki se more ustvariti le tedaj, kadar imajo njega

Krivic se popravljajo.

Beograd, 7. septembra. Minister Velja Vukičević je sklenil, da se prestavi profesor Josip Ribarić iz Leskovca v Maribor, profesor Mlakar Vladislav pa iz Prokuplja v Ptuj, na svoje staro službeno mesto. V kratkem se bodo tudi

ostalim preganjancem popravile krivice. — Slovenska javnost sprejema to vest z zadoščenjem na znanje in želi, da bi se tudi vse ostale krivice čim preje popravile.

Spremembe v dalmatinskem uradništvu.

SAM. DEMOKRATSKI URADNIKI ŽE PRESTOPILI V RADIKALNO STRANKO.

Beograd, 7. septembra. Kakor doznava Vaš dopisnik, je bilo na petkovi seji vlade poleg ostalih stvari govora tudi o spremembah srezkih načelnikov v Dalmaciji. Radičevci so namreč stavili zahtevo, da se srezki poglavarji odstavijo. Ker pa so samostojni demokrati v Dalmaciji že prestopili k radikalom, niso hoteli radikali najprej ugoditi zahtevi radičevcev. Slednji so radikali le pristali na to, da se izvrše v Dalmaciji znatne izpremembe. Ker radičevci ne razpolagajo z zadostnim številom svojih

ljudi, bodo radikali nastavili svoje pristaje. Trdijo, da bo na ponovno zahtevo radičevcev odstavljen veliki župan v Splitu.

Politični krogi trdijo dalje, da je dosežen sporazum, da pride vprašanje uradnikov in druga važna vprašanja pred posebni odbor, v katerem bosta zastopani obe stranki po svojih delegatih — članih glavnega odbora. V komitetu se bo nahajal dalje tudi notranji minister z resornim ministrom, v čigar resoru se bo izvršila sprememba.

VELIKE SVEČANOSTI PO VSEJ DR- ZAVI ZARADI PRESTOLONASLEDNI- KOVEGA DNE.

Beograd, 7. septembra. Včeraj so se vršile v Beogradu velike svečanosti radi drugega rojstnega dne prestolonaslednika. Na dvoru, v predsedstvu vlade in v vseh drž. ustanovah so se vršile proslave. Dopoldne je bila svečana služba božja v saborni cerkvi, katero je odslužil patrijarh Dimitrije. Prisostvovali so tudi zastopniki vlade in parlamenta, dvor, poslanci, generali, zastopniki najvišjih vojaških in civilnih oblasti, univerze, akademiki itd. Po službi božji se je vršila vojaška parada. Opoldne je bilo vpisovanje v dvorno knjigo. Popoldne pa je vojna muzika koncentrirala na Terazijah in pri Karadjordjevu spomeniku na Kalimegdanu. Zvečer je bila zopet vojaška parada in narodno veselje.

Tudi v ostalih krajih države so se vršile velike slavnosti, zlasti v Selcah, kjer se nahaja prestolonaslednik.

ČESTITKA VLADE.

Beograd, 7. septembra. Včeraj je namestnik ministrskega predsednika Marko Gjuričić poslal v svojem in v imenu vlade Nj. Vel. kralju pozdravno brzojavko, v kateri mu čestita k drugemu rojstnemu dnevu prestolonaslednika. Kralj je potrdil prejem brzojavke in se je zahvalil Gjuričiću in vladi.

VELIKE SVEČANOSTI V SARAJEVU.

Beograd, 7. septembra. V Sarajevu se je vršila včeraj glavna proslava 1000-letnice hrv. kraljestva. Svečanosti se danes in jutri nadaljujejo. Prihodnji teden bo mesto Osijek primerno proslavilo 1000-letnico hrv. kraljestva v imenu Slavonije.

ustanovitelj samo en cilj, samo eno skrb: delo za narod. Ne, kaj bo nasprotnik imel, temveč, kaj bo narod imel, je glavno in edino pravo vprašanje.

Mladina, ki stoji izven strankarskega boja, nima strahu za pridobitve nasprotnika. Samo ona vidi pred seboj le interese naroda. Samo ona pa more zato tudi ustvariti narodni odbor, centralo narodnih sil.

Depolitizacija mladine je nujna in neodložljiva, če hočemo izvesti organizacijo naroda, prvi pogoj za napredek naroda.

POSLANEC PUCELJ PROTI POSTOPANJU FINANČNE DELEGACIJE.

Beograd, 6. septembra. Poslanec Pucelj je v finančnem ministru intervjuiral zaradi brezobzirnega izterjevanja davčnih zaostankov. Zlasti je protestiral vsled znane rubežni v Višnji gori. Poslanec Pucelj je bilo obljubljen, da se taki slučaji ne bodo več ponovili.

SPAHO O FUZIJI Z DEMOKRATI.

Beograd, 7. septembra. Dopisniku »Vremena« je dal v Sarajevu g. Spaho daljšo izjavo, v kateri pravi glede fuzije demokratov in muslimanov, da sta dali ena in druga stranka o tem dovolj informacij. Glavno je, da ni načelnih razlik, da so vedno skupno politično manifestirali in da soglašajo v mnogih vprašanjih. O sporazumu je dejal, da odobrava sporazum med radikali in radičevci. Od radičevcev pa pričakuje, da se administracija zboljša. O razmerah v Bosni se g. Spaho ni najlepše izrazil. Zlasti se je pritoževal, da niso še razpisane občinske volitve.

USPEL SHOD DAVIDOVIČA V KRA- GUJEVCU.

Beograd, 7. septembra. Iz Kragujevca poročajo, da je zborovanje g. Davidoviča sijajno uspelo. Na skupščini so govorili g. Davidović, Marinković, Groj in nekoliko demokratskih poslancev iz tega okrožja: Miša Radosavljević in Ljuba Ranković. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, v kateri se odobrava politika g. Davidoviča. S tem so pokopane vse vesti Davidovičevih nasprotnikov, da šumadinski volilci ne odobravajo revizionistične politike g. Davidoviča. G. Davidović in ostali člani odidejo danes v Beograd.

HAŠK - JUGOSLAVIJA 2 : 0.

Zagreb, 7. septembra. Senzacija dneva je bila nogometna tekma med državnim prvakom, beograjsko Jugoslavijo in med zagrebškim Haškom. Jugoslavija je podlegla z 2:0 v prid Zagrebanom.

SPORTNE VESTI.

Beograd, 7. septembra. Hazena Beograda je premagala hazeno Vel. Bečke reka z 27 : 0. Včerašnja tekma med beograjskimi in novosadskimi novinarji je končala s 4 : 0 v korist Beograda. Beograjski novinarji so dobili pokal in banke.

Pašić v Evian les Bains-u.

Beograd, 7. septembra. Dopisnik »Vremena« poroča iz Evian les Bains, da so včeraj naši delegati Laza Marković, Vasa in Milutin Jovanović posetili Pašića in prejeli potrebne instrukcije. Dopisnik poroča dalje, da izgleda g. Pašić zelo dobro. Našel sem ga pri izviru v živahnem razgovoru z Ljubišo Lazarovićem in advokatom Artincem. Rekel mi je takoj, da me pozna kot poslanika v Rusiji, toda da sem se kot novinar zmotil glede svojega pota, ker se nahajajo novinarji v Ženevi in ne v Evian les Bains. Rekel je, da je izven vsakih poslov in da ne sodeluje pri delu vlade. Kljub temu pa je res, da prejema g. Pašić vsak dan številne dopise. Obširne brzojavke prejema tudi preko kurirjev, ki mu stalno poročajo o vseh važnih dogodkih. G. Pašić ostane tukaj do konca meseca in se naslaja ob lepem vremenu. Delo Zveze narodov spremlja g. Pašić z največjo pozornostjo. V najkrajšem času bo posetil Pašića Stjepan Radić.

V PRIČAKOVANJU NA PAŠIČEV PRIHOD.

Beograd, 7. septembra. Beograjski politični krogi pričakujejo povratak ministrskega predsednika Pašića. Marko Trifković se nahaja v Crikvenici. Vlada v Pašićevi odsotnosti ni storila nobenih važnih sklepov. Situacija bo oživela, ko se vrne g. Pašić 17. t. m. Ministrski predsednik se bo podal najprej v Črno goro. Nato bi sledila rekonstrukcija vlade ter nadaljevanje dela skupščine in parlamentarnih odborov. Vse dotlej pa bodo končane priprave za novo skupščinsko zasedanje in tudi zasedanje Zveze narodov bo končano. Z velikim zanimanjem pričakujejo politični krogi razgovor g. Pašića s Stjepanom Radićem v inozemstvu.

KRALJ NA LOVSKO RAZSTAVO V ZAGREB.

Beograd, 7. septembra. Po vestih iz dvornih krogov, odpotuje jutri Nj. Vel. kralj v Zagreb na lovsko razstavo.

POTOVANJA MINISTROV.

Zagreb, 7. septembra. Danes prispe min. Krajač, ki bo otvoril zagrebški velesejem. Jutri pričakujejo prihod ministra Maksimovića, ki potuje v Evian les Bains, da se tamkaj sestane s Pašićem. Minister Srškić potuje jutri v Crikvenico k obitelji.

ZASEDANJE ZVEZE NARODOV OTVORJENO.

Beograd, 7. septembra. Iz Ženeve poročajo, da se danes prične 6 zasedanje Zveze narodov. Prisostvovali bodo delegati vseh narodov in 200 novinarjev.

UGLED NAŠE DELEGACIJE.

Beograd, 7. septembra. Delegat naše države dr. Ninčić je predlagan za predsednika najvažnejše sekcije, ki bo proučavala garancijski pakt.

SOKOLSKÉ PRIREDITVE V ZAGREBU.

Zagreb, 7. septembra. Danes se vrši letna konferenca 26 žup Jugosl. Sokolskega Saveza iz cele države. Konferenca bo razpravljala o zelo važnih vprašanjih slovanskega Sokolstva. Zvečer se vrši proslava 1000 letnice hrvatskega kraljestva.

Pregrupacija.

V našem parlamentarnem življenju bi mogli najti od združitve sem tri obdobje mejne črte. Prvo v prvih dveh letih, obdobje koncentracijskih vlad in poskusov stvaritve enotnih jugoslovanskih strank, nekako obdobje idealizacije in upov. Drugo obdobje plemenskih strank, razvrstitev v fronte državo in ustavotvornih brez ozira na plemensko pripadnost in v fronto revizionističnih plemenskih »protidržavnih« strank. Tretje obdobje se zdi, ki nastaja s hrvatsko-srbskim sporazumom, je šele v začetkih razvoja in se o njem dajo nakazati le glavne smeri. Naj je bilo v teh posameznih obdobjih še toliko vladnih kriz, rekonstrukcij in sprememb, vseeno niso na strankarske grupacije izvedle odločilnega vpliva; pozicije so bile na eni in drugi strani utrjene in šlo je le za manj važno premikanje front. Vseskozi pa je videti politično šolanje parlamentarno-politično še malo izvežbanega naroda.

V prvem obdobju koncentracije in širših koalicijskih vlad Protića in Vesnića se koalirajo osvobodilni deli naše države tudi polit. strankarsko s Srbijanci. Bilo je to potrebno tudi z ozirom na mednarodni prestiž in ugled mlađe, še ne priznane države. Kakor v vsem tako smo tudi v strankarski politiki mislili, da se da vse hitro, kar najbolje in v največji slogi izvršiti. Idealizem, ki ga je užgal Wilson in ki smo ga posebno prečani krčevito sprejeli nam je tudi v tem pogledu odvezel realistično in mizerno presojanje situacije in nas napravil v mnogočem — fantastično. Idealistična orientacija v vsem. V zunanji politiki nam je — v mnogočem — zakrivila izgubo Koroške in prav znatno nam škodovala napram Italiji. Kajti bilo bi bolje, da se ne bi zanašali, da »itake« dobimo vse do Grada in od Koroške kolikor želimo in morda bi bilo tudi bolje, če bi nas proti Italiji zastopal od vsega početka edino — Pašić. V notranji politiki je prevladala ista tako idealistična, optimistična smer. In v veliko škodo; ker nas je »drugi dan« in skozi leta hudo bolela glava.

Edina, ki sta obdržala mirno kri in ki sta natančno videla bodočo notranje-politično orientacijo, namreč grupiranje okoli plemenskih strank sta bila realistični stari Pašić — on ima baje politični instinkt, ki ga nikoli ne vara in — fantastični Radić, ki se mu toliko očita prebujanja fantazije in politična kratkovidnost. Oba sta videla, da bodo razpota na vseh poljih med tremi ujediniteljskimi narodi rasla in zato je bilo ugodneje organizirati narodna zastopstva in postati — legalni zastopnik naroda Hrvatov ali Srbov ali Slovencev, kot pa ujedinitve enotne jugoslovanske stranke in če še s tako lepimi cilji. Zato je Pašić početkom stal v ozadju in zato se je dal Radić zapreti in je hodil po svetu. Pravočasno je še zadržala novo orientacijo in se rešila SLS, »legalna zastopnica slovenskega naroda«. Tudi g. Spaho je šel v pravem času v pozicijo. Novo ustanovljene vsedržavne stranke so ob vednih divergencah med prečani in srbijanci le vegetirale. Končni problem prečanskih pribeževcev, t. j. samostojnih demokratov je jasno pokazal napačnost politične grupacije, kakor je bila izvršena takoj po prevratu med naprednimi strankami: hrvatsko-srbsko koalicio, slovenskimi naprednjaki in srbskimi demokratmi. Združitev je bila prežgodnja in je propadla — po dolgotrajnih mučnih izkušnjah. V naših krajih je nastal politični nestvor kot je bila samostojna demokratska stranka s programom nasilja, brez kontakta z narodom in brez politične instinkta. Tudi slovensko svobodomiselnost bi danes igralo drugo vlogo, če bi imeli njegovi voditelji političnega pogleda vsaj toliko, da bi ostali — Slovenci. Tudi slovenska kmečka stranka tedaj ni našla pravega trenutka za nazaj in je izgubila sedem mandatov. SLS je kot zastopnica Slovenstva ne samo kulturnega in političnega do danes dobila najboljši izmed slovenskih svobodomislernih glasov. Radić je postal iz brezpomembnega politika vodja cele Hrvatske. Pašić je uničil Protića, brez katerega si ni moglo misliti radikalne stranke in njenega razvoja, in niti v lastnem dolgotrajnem volilnem okraju ni Protić dobil mandata. Toliko premore le ena napačna politična orientacija storjena v važnejšem času.

Drugo obdobje je obdobje plemenske grupacije in — plemenske mržnje, ki se je večala od dne do dne. Povedali smo že, koliko političnih mrtvecev je zahtevala ta doba in kdo je imel srečo in vodstvo. Kako žalostno nalogo so igrali stranke, ki niso pravočasno sprejele te orientacije. To je žalosten odstavek iz naše notranje politične zgodovine in že preveč se je govorilo o njem — preveč — se ga je občutilo na lastni koži. Višek je ta orientacija dosegla s formacijo nacionalnega bloka na eni in bloka sporazuma na

drugi strani. Dr. Korošec je formiral in sestavljal in sestavljal končno fronto sporazuma. Boj je došel do vrhunca in neodločno se je nagibala zmaga zdaj sem zdaj tja. Jasno je bilo, da trajno ne bo moglo ne enemu, ne drugemu vzdržati boj na tej višini in v tem tempu. Ob nastopu Davidovićeve vlade je dosegel ta boj svoj vrhunec. Kakor je postopoma, četudi v naglem tempu linija plemenskih sporov rasla, ravno tako je bilo pričakovati, da bo počasi tudi padla. Tukaj je HSS napravila drzen skok in pospešila rešitev. Menjala je podlago sporazumevanja in z naglim okretom prehitela svoje zaveznike. Kakor je Radić takoj po združitvi kot prvi zaslužil novo orientacijo (namreč plemensko), — in politični instinkt tvori ravno veličino politika, ker ne vodi politik mas temveč narobe — ravno tako je tudi zdaj prvi okrenil in se orijental v novem pravcu.

S sporazumom med HSS in radikalno stranko nastopa tretje obdobje v naši notranji parlamentarni politiki. Z njim se konča (ali vsaj končava) era izključno plemenskih strank in nastopa čas organiziranja enotnih, jugoslovanskih strank. Vsekakor bodo ostali plemenski momenti, toda ti ne bodo izključevali vsak drug moment, n. pr. socialen. Bodo sicer še nesoglasja, toda načeloma ne more biti več dveh front: državotvorne in nedržavotvorne. Ali se bo Radić, ki se je kot prvi na novo orijental in s tem mnogo pridobil, se povzpel še višje, je še vprašanje prihodnosti. Od sedaj ima samo uspehe in de facto vodi tudi v tem pravcu celo našo notranjo politiko. In vendar je našel prehod in ga pripravljaj s povdaranjem seljstva in socialnega momenta, dokler ga ni zamenjal z narodnostnim. Gotovo sta mu oba šla sporedno, toda drugi je odločno podprl in dal celo vsebinsko prvega. Samostojna demokratska stranka n. pr. tega prehoda ne more najti in je okostenela v svojo večno pesem o jedinstvu, jedinstvu in zopet jedinstvu in sedaj sameva in se suši vedno bolj, dokler nam res ne postane prava pravcata — mumijsa v političnem smislu. Medtem, ko je bila morda pomota takoj po ujedinitvi formiranje enotne jugoslovanske stranke, je podana s sporazumom, dasi so mnoga vprašanja še odložena, že s samim novim načinom dorazumevanja, možnost približanja jugoslovanskih strank k dvostrankarskemu sistemu. Zato je s sporazumom tudi nastopila nova era notranje političnega življenja. Zato tudi toliko in tako važnih pregrupacij strank, ki so pa šele v početku.

Zato je bilo videti tudi takoj po sporazumu odločen vpliv na vse naše politično življenje. Vse je prišlo v laviranje, vse išče mrzlično novih grupacij in nove orientacije. Zopet je prišel drugi važen moment, ko je dana možnost z malo energičnimi potezi mnogo pridobiti, a tudi že z majhno napako tvegati izgubo vsega. Da je HSS, oziroma Radić ta moment našel in izkoristil, leži na dlanu, da je Pribežević ta trenutek, ta velevažni »prevoz« zamudil. Bosanski muslimani s Spahom so se, kakor kaže, pravočasno novo orijentali. Združitev z demokratsko stranko Davidovića je morda le vprašanje časa. V srbski zemljoradniški stranki so z glasovanjem za ali proti naslonitvi na hrvatsko seljačko stranko odločevali v usodnem vprašanju za celo stranko in — morda za bodočo politično grupiranje strank cele države, čeprav to vprašanje še ostane na dnevnem redu. V vstopom Zveze slovenskega kmečkega ljudstva v HSS je storjen odlični korak, ki bo, kakor kaže, imel v Sloveniji velik pomen tudi za SLS. Slovenska ljudska stranka stoji osamljena in neodločena. Hrvatska zajednica je zopet prepočasna in stoji s Pribeževićem na istem mestu. Za gledalce značilen primer, kako se vodi in kam pelje politika brez kontakta z narodom, brez politične instinkta ali kakor pravi Radić — prava »gospodarska« politika. In v najnovejšem času so se pojavile misli in kombinacije (g. Jelenić na shodu v Križevcih) o združitvi Hrvatske seljačke stranke z radikalno stranko. Kaj je na tem, oziroma kaj bo na tem, je težko reči. Toda, da obstajajo take težnje in možnost take kombinacije, že to dejstvo samo je velevažno in dokazuje, kako globok in odločen pomen in preokret pomeni v cellem našem notranje-političnem življenju hrvatsko-srbski sporazum.

Jasno je, da pomeni igrati va banque igro, če se briskira ali omalovažuje to dejstvo. Slov. ljudska stranka igra tak političen hazard, ko stavi vse na eno in to na najslabšo — karto: na hrvatsko zajednico in Radićeve disidente. Mala napaka, mogoče le zamuda časa za par trenutkov more pomeniti usodno izgubo. Kdo ve, če ni SLS že zamudila odhoda vlaka. Alfa.

učinek se da lažje predstavljati, nego popisati. To se lahko zgodi vsaki evropski državi, ker pri teh ne prihaja razdalja v poštev. Z Ameriko je nekoliko drugače.

Prihodnja vojna bo brzokone z napovedjo že pričela. Cilj vojnojočih se držav bo poiskati določene centre, prvič, da se povzroči med prebivalstvom panika in groza in drugič, da se porušijo razne naprave. Obstreljalna krčela bodo spremljala bojna letala, da jih ubranijo pred sovražnim zračnim brodom. Vsled tega pride najbrže do zračnih spopadov, od katerih bo brzokone odvisna nadaljnja operacija na kopnem in na morju. Zračna vojna bo trajala lako dolgo, dokler izvojuje ena stranka odločno premoč. Nasprotna stranka se v tem slučaju preda, ker bo njeno ozemlje izročeno na milost in nemilost sovražniku, ali pa napne še vse razpoložljive sile, da svoj položaj zboljša. To pa bo zaviselo od razvoja njene zrakoplovne industrije. V tovrstni vojni bo možna zmaga tudi brez uporabe kopne in pomorske vojske. Ta način vojskovanja se razlikuje od drugačnega v tem, da je naperjen proti življenju in lastnini civilnega prebivalstva. Vse kulturne države bi si morale biti tega v svesti. Delovati je torej treba na to, da se rešijo vsi mednarodni spori-mirnim potom.

Politične vesti.

« Sporazum je sreča za državo ». Včerajšnji »Jutarnji list« piše: V Evians les Bains je došel v posebni misiji dr. Laza Marković, minister na razpoloženju. S Pašićem je imel daljšo konferenco o zelo važnih političnih vprašanjih sedanje RR vlade. Potovanje dr. Laze Markovića se je čuvalo v največji tajnosti, toda vašemu dopisniku je uspelo, da je izvedel za nekatere zanimive podrobnosti o RR vladi: Dr. Laza Marković je izjavil vašemu dopisniku, da je sporazum med radikali in radićevci sreča ne samo za Hrvate in Srbe, temveč za vso državo. Dostavil je, da se mora sporazum med radikali in radićevci okrepiti na najbolj solidnem temelju, ker ne zahtevajo tega samo nekateri mer. politiki, temveč je to zahteva in želja vsega naroda. Končno je dejal Marković, da mu sedaj žal ni mogoče govoriti o podrobnostih, da pa bo prišlo v najbližjem času, najpozneje pa po zaključku ženevske konference, do pomembnih sklepov na zadovoljstvo in srečo vseh kompetentnih faktorjev. — Vaš dopisnik je dalje izvedel, da se nahaja v Berlinu minister na razpoloženju dr. Vojislav Janjić, ki je imel zelo važno konferenco s poslanikom Balugdićem. Tudi dr. Janjić je bil v Berlinu v posebni misiji in tudi njegovo potovanje se je čuvalo v največji tajnosti.

Seja vlade se je vršila v soboto. Razpravljalo se je le o tekočih poslih. Predlagano je bilo, da se društvo Hrvatski Radiša oprosti od plačevanja poštinih taks. Definitiven sklep pa o tej stvari še ni bil sklenjen. Društvo »Napredak« v Sarajevu je bila dovoljena podpora v znesku 50.000 dinarjev za proslavo tisočletnice hrvatskega kraljevstva. Za pogorelce v telovskem okraju. — Odoben je bil prosvetnemu ministru kredit za 50 dijakov, ki bodo študirali v tujini. Nato so bili odobreni nekateri krediti tudi železniškemu ministru. Končno je bilo sklenjeno, da zastopa vlado pri otvoritvi sportne razstave v Zagrebu dr. Krajač.

Ne bo opozicionalnega bloka. Demokratski poslanci in člani glavnega odbora stranke, ki se nahajajo sedaj v Beogradu, so imeli konferenco, s katere je bil izdan sledeči demanti o snovanju opozicionalnega bloka: »Zadnje dni so se pojavile v tisku vesti o nastavljanju opozicionalnega bloka in sicer na iniciativo demokratske stranke. Vse te vesti, pa čeprav oslone z vrsto konkretnih posameznosti, so od početka do konca izmišljene.«

Italija zahteva izvajanje nettunskih konvencij. Odpravitelj italijanskega poslaštva v Beogradu Scamacca je obiskal našega opolnomočenega ministra in šefa oddelka

za izvedbo mednarodnih dogovorov, dr. Otokarja Rybára in zahteval, da se prično nettunske pogodbe izvajati. Pri tej priliki se je pritoževal, da se v naši državi odpuščajo italijanski delavci. Obenem je opozoril, da je v Italiji vse polno (?) jugoslovanskih delavcev, ki tam nemoteno delajo. Prosi, da se postopa z italijanskimi delavci v smislu nettunskih pogodb, pa čeprav te niso ratificirane.

Uljudni gospod Pribežević. Posl. dr. Angjelinović se je izjavil o Pribeževićevih sestankih in shodih v Dalmaciji, da so bili ti zelo slabo obiskani in da so dokazali, da SDS v Dalmaciji nima nobenega pomena. Pribežević je nato odgovoril z izjavo, v kateri pravi, da so bili njegovi shodi dobro obiskani, slabo pa shodi gospoda Angjelinovića, ki je bil izvoljen za poslanca le po milosti zakona, to je brez količnika. Sicer pa se bo ravnal Pribežević do Angjelinovića po izreku: Zaba je videla, da konja podkujejo, pa je še ona vzdignila nogo.

Konec juridične konference v Londonu. Delo komisije juridičnih strokovnjakov je v glavnem dovršeno. Treba samo še nuditi besedilo poročila, ki bo predloženo vladam v odobritev. Oficielno dosedaj še niso bili objavljeni rezultati komisije, toda z dobro poučene strani se zatrjuje, da so se vodila pogajanja vseskozi v prijateljskem duhu in gladko. Ko so zavezniški delegati precizirali stališče svojih vlad, je nemški delegat v načelu pristal na njihove teze. Nato se je debatiralo o metodi, ki bi bila najprikladnejša za sklenitev garancijskega pakta in arbitražne obveze. V tem vprašanju se je razvila zelo živahna debata, ker je hotela Francija, da se upoštevajo garancije, ki jih hoče ona nuditi Češkoslovaški in Poljski pri sklenitvi arbitražne pogodbe med zavezniškimi državami in Nemčijo. Tudi vprašanje nedotakljivosti demilitarizirane renske cone je bilo povod dolgo debati, ki je postala deloma precej ostra. Nemški delegat je vztrajal na tem, da sme Francija vpadati s svojo vojsko v demilitarizirano cono le s predhodnim dovoljenjem Zveze narodov. Po mnenju nemškega delegata bi morala biti Zveza narodov edin razsodnik glede eventualnih kršitev mednarodnih pogodb. Z nemškim stališčem so se strinjali tudi angleški in belgijski delegati, dočim se italijanski delegat ni hotel izjasniti. Nastop Belgijcev je vzbudil med Francozi zelo slabo razpoloženje. Končno se je pričelo določevati besedilo garancijskega pakta in arbitražnega dogovora. Na konferenci sklenjeno besedilo je za interesirane vlade neobvezno in bo služilo le kot temelj pogajanj, ki se bodo vodila med zunanjimi ministri zavezniških držav in Nemčije.

Prosveta.

Narodno gledališče v Ljubljani. Danes, v ponedeljek se poje na našem odru Straussova komična opereta »Netopir« deloma v novi zasedbi in v režiji g. Josipa Povheta. Rozalinda poje ga. Lovšetova, knez Orlovski je ga. Vera Danilova, Adela ga. Poličeva, Eisensteina igra g. Peček, Franka g. Janko, Alfreda g. Kovac in Froša g. Povhe. Ostale vloge so v isti zasedbi kakor lansko leto. Kot zaključna velesojmska predstava se poje na praznik v torek, dne 8. t. m. Verdijska opera »Aida«, v kateri poje vlogo Amorasra g. Holodkov. Po teh izrednih velesojmskih predstavah nastopi kratek odmor in se bo intenzivno pripravljaj novi repertoar za začetek redne sezone oktobra 1925. Studirajo se sledeča dela D'Albert »Mrive oči« z go. Čaletova in Holodkovom v glavnih partijah. Massenet »Manon« z go. Lovšetovo, gg. Banovcem, Balabanom in Betettom v glavnih vlogah ter Foersterjeva »Eva« z go. Thierryjevo, gg. Banovcem in Holodkovom v glavnih partijah. Poleg tega se pripravljajo še Mozartova »Figarova svatba«, »Tannhäuser« in »Joungleur de Notredames«. Prvi pomoči premijeri pa bosta Gerbičeva opera »Nabor« in Hatzejev »Povratek«.

RAZPIS.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

zidarskih in težaških del

v mestni klavnici in sicer:

Preuredbo prašičje in velike klavnice

z vsemi prizidki, napravo

konjske klavnice, nove butelije, predhladilnice, hladilnice, strojarne, kotlarne itd.

Vse potrebne podatke je dobiti proti povrnitvi nabavnih stroškov od dne 9. septembra 1925. dalje med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ulica štev. 1./III. levo.

Ponudbe je vložiti najkasneje dne 22. septembra t. l. do 12. ure v mestnem gradbenem uradu.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1925.

Mestni magistrat ljubljanski

Zračna vojna bodočnost.

Lord Thompson, bivši angleški državni tajnik v aeronavtičnem ministertvu, je napisal v »Neue Zürcher Zeitung« zanimiv članek o bodoči zračni vojni, iz katerega posnemamo sledeče:

Dandanes je na Angleškem znano, da bo imelo pri obrambi države najvažnejšo vlogo zrakoplovstvo. Nobena tajnost ni, da je izročena zračni armadi odgovornost za obrambo razsežnega obmejnega pasu. Očitno bi bilo nevarno, če bi se razdelila ta naloga med dva ali več departementov. Mimogrede omenjeno, se razteza kompetenca aeronavtičnega ministertva prav do krova krilnih ladij ter se tam tudi neha. To se pravi, da je kompetentno aeronavtično ministertvo za rekrutiranje in izvežbanje pilotov in mehanikov vseh vrst orožja, za poskus in proučevanje ter za nabavo strojev vseh vrst za celokupno zračno brodogradnjo. Uvedba aeronavtičnega odseka je povzročila razne spore, ker se dosedanjí voditelji oborožene moči nikakor ne morejo zživeti v novo ero in bi

radi spravili aeronavtiko v podrejeno razmerje.

Mislím, da mi ni treba poudarjati, da je postalo zračno orožje neobhodno potreben element za taktično uporabo brodogradnje in kopne armade. Izključeno ni, da bodo v bodoče vse tri panoge podrejene enotnemu vodstvu. Poleg svoje vojaške kompetence vrši aeronavtično ministertvo do gotove meje kontrolo nad trgovskim zračnim brodogradjem, ker odločuje o subvencijah temu brodogradju.

Pravi pomen vojaškega zrakoplovstva morda najlažje spoznamo, če si predložimo približno sliko bodoče vojne. Če bi stalo leta 1914 zračno brodogradje na današnji tehnični stopnji, in če bi bilo nemško zračno brodogradje takrat tako močno, kakor danes francosko, bi bilo mogoče dne 4. avgusta 1914, ko je Anglija napovedala vojno, ob 4. uri popoldne krožiti nad Anglijo in vreči na London ali kam drugam 70 ton razstreljiva. Obstreljevanje bi se bilo lahko nadaljevalo v isti meri skozi gotovo dobo vsak dan. Porazni

odprtih pet ali šest. Res je sicer, da je letos promet manjši, toda pravzaprav tudi ne gre za ekscipcionalne razmere ob času takih prireditvev: Skandal je, da v Ljubljani ni nobenega lokala, ki bi bil odprt vso noč! Kako pride na primer tujec, ki se pripelje po polnoči — recimo z vlakom iz Zidanega mosta, z vlakom, ki je imel, kakor znano, že opetovano večurno zamudo — tujec, ki ima namen se zopet odpeljati s kakim jutranjim vlakom, do tega, da si ali najame v hotelu sobo za kakih pet kovačev — dočim bi lahko sedel pri eni črni kavi v kavarni — ali pa da »trapa« po dežju, ako nima smisla za razmetavanje denarja?! Da je Ljubljana zaspana in dolgočasna, o tem bi čul vsakdo, ki ni prišel dalje, kakor do Kurje vasi, lahko dan na dan prepričevalne besede iz ust tujcev. Toda ne samo par lokalov, ki bi bili odprti vso noč, tudi še marsikaj drugega nam je potrebno, kar imajo drugje, pri nas pa ne...

1 — Poskusen samomor. V soboto zjutraj okrog štirih je skočila pri Zmajskem mostu v Ljubljano 41 letna krojačeva žena F. A. V mrzli vodi si je kandidatinja samomora premislila in pričela je klicati na ves glas na pomoč. Na breg sta prihitela policijski stražnik, ki je vršil tam službo, in neki uslužbenec Jugoslovanske tiskarne. Stražnik je vrgel v Ljubljanico debelo bruno, na katerem se je F. A. obdržala, dokler ni prišlo moštvo rešilne postaje, ki jo je potegnilo na suho ter odpeljalo z resnim vozom v bolnico. F. A. je izvršila svoj čin v duševni zmedenosti.

Glas iz občinstva.

Neumestna šala. Prejeli smo in priobčujemo: V soboto popoldne sem sedel v neki ljubljanski gostilni. V isti sobi je sedela starejša gospa. Nenadoma se začuje precej močna detonacija. V sosednji sobi je vrgel nekdo »pokalico« na tla. Drugače stvari ne morem imenovati, ker ne poznam tehničnega izraza. Sicer pa je za človeka, ki je čul grmenje topov na tirolski fronti in videl padati italijanske granate in šrapnele, res samo pokalica. Čisto drugače pa je učinkoval pok na omenjeno damo. Prestrašila se je tako, da je skoro padla pod mizo. Še pol ure pozneje je vzdihovala, kako ji utripuje srce. Prišla je natakarica. Gospa je protestirala proti takim šalam. Natakarica je smehljaje replicirala z vprašanjem: »Kaj pa je?« Kakor da ni slišala. Jaz pa repliciram tako-le: 1. take šale naj se delajo v lokalih, kamor zahajajo člani »Žveze vojakov iz svetovne vojne«, ki imajo gotovo bolj utrjene živce kakor pa stare ženske in 2. mogoče bi bilo dobro in koristno, če bi se gospa gostilničarka potrudila včasih »in persona ipsissima« v »gostilno« ter bi ustvarila polagoma razmere, kakršne so vladale za časa njenega pokojnega moža.

To in ono.

: Orientalna uljudnost. Carigranski korespondent »Manchester Guardian« opisuje jako nazorno idiličen potek obravnave zoper par kurdskih šekov. Ko je bil šek Chemseddin, eden od zadnjih ujetnikov eskotiran od močne kavalerijske patrulje v Diarbekru, je začel valjati zasljevanje z uljudnim vprašanjem, kako je presviti arestant potoval. »Hvala Bogu in republiki.« je odgovoril taktični šek, »nič hudega ni bilo. Da bi nas Vsegamogočni nikdar ne oropal republike.« V prisotnosti članov protirevolucionarnega sodnega dvora, čigar naloga je, da sodi in spravlja na vešala šekje, se je nadaljevala obravnava v istem stilu: »Ne, da bi vam hotel količkaj očitati,« je nadaljeval valj, »prosim najuljudneje, da mi opišete, kako ste izvedli ustajo.« Šek je zviljal in zviljal v pravtako uljudnih frazah, nakar ga je opo-

zoril vali, da bo sojen popolnoma po pravici. Sodni predsednik je govoril nato o religiji (kakor znano, so delali šekji propagando s trditvijo, da je republika veri sovražna). »Ali nimajo šekji in uleme pravico označevati druge muslimane kot krivoverce?« je vprašal. »Ne,« je odgovoril šek Chemseddin, »vsi ti šekji so ignoranti.« Kako razmerje vlada med šekji in njihovimi učenci? Ali imate tudi učence ženskega spola? Ali je dopustno po verskih zakonih posredovanje med Bogom in človekom? Zakaj zakrivate svoj obraz s pajčolanom? Ali je republika nezdravljiva s principi islama? Od teh teoloških vprašanj spravljen v zagato je postal šek hipoma modernist: »Nedvomno ne bi smelo biti posredovalca med Bogom in človekom. Toda po stari šegi so navajeni opravljati verniki naše sekte svoje molitve za odpustanje grehov v navzočnosti šekov. Imam 800 učencev in 200 učenk. Molitvam žensk prisostvuje najstarejša od mojih žensk. Obraz zakrivam, da ga varujem pred solncem.« »Ali ni rekel prerok pred svojo smrtjo svojim učencem: »Zberite se in izvolite iz vaše srede vodite-

lja? Ali je kdaj govoril o kalifu?« »Ne. Kalif je nepotreben. Pač pa je nasvetoval prerok pred svojo smrtjo republiko, in današnji režim se sklada z njegovo željo.« Nato je bila servirana kava in prišel je fotograf, ki je fotografiral nenavadno družbo, zbrano pri kavi. »Ali ni greh, če se pusti človek fotografirati?« je vprašal sodnik. »Ne,« je odvrnil s priučeno duha jetnik. »Drugi šekji so mu tudi zatrjevali, da je greh, ko sem si dal pobarvati svojo brado rdeče. Toda vse to je neumnost.« »Odpušteni ste, vaša soba je pripravljena,« tako je končal sodnik svoje zasljevanje. Šekja, dostojanstvenega šestdesetletnika z rdečo brado, zelenim turbanom in khaki-sutano, pa so odvedli v celico vojaške jetnišnice. S prav tako uljudnostjo ga bodo obesili.

MUZIKANT POLDE IN DRUGO.

Atrakcija za občinstvo je brezdvomno muzikant Polde in drugi izdelovatelja harmonik Kuglerja. Manjši je nego harmonika, vendar jo nateguje s čudovito spretnostjo in ji izvalja lepe melodije: valčke, polke, mazurke in

drugo, kar pač vsebuje repertoar »harmonikarjev«. Za svoj trud žanje burno pohvalo navzočih poslušalcev, med katerimi najbrže ni najetih »klakerjev«.

Tudi prodajalec čevapčičev in ražnjičev so prišli včeraj na svoj račun, da ne omenimo mnogobrojne »mušterije« turških kavarnarjev. Rekord v sklenjenih kupčijah pa je včeraj odnesel »balonar«.

Razni prodajalci sapuna, ki skida iz »veša« vse »flekove«, pa so skrbeli za obogatitev jezikovnega znanja.

Čudno zveni, da je bil kljub »suhemu« vremenu veselični prostor natrpan in da so se gosti ob zvokih številnih orkestrov in ob petju raznih pevskih zborov, ki so rastle kot gobe po dežju, »kreptale« pozno v noč.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zeleznikar Aleksander.
Tiska (iskarna) »Merkur«, Ljubljana.

STARA TOVARNA NOGAVIC IN PLE ENIN

Ustanovljena 1. 1888 — Poštni predal 44 — Telefon 425

Vrstvena znamka!

M FRA ZL & sinovi

(Lastnik Feliks Franzl)

LIUBLJANA, Privoz 10

Poslušaj, bebica moja!

Da je perilo lepo bleščeče in una prijeten vonj, se mora prati vedno le z »GAZELA« milom, ki je najboljši domači izdelek

GAZELA MILO

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Kitajska je pač Kitajska. Kita tu, kita tam! Karakteristične razlike v posameznih pokrajinah so se tekom tisočletij popolnoma izbrisale. To je opaziti tudi na rastlinah, ki jih je Kitajec s svojo neskončno potrpežljivostjo prilagajal vsaki klimi.

Dogodilo se jim ni nič pomembnega. Večkrat so hoteli Kitajci vstaviti tuje vozilo, ki je izgledalo na vodi in brez oklopnih plošč prav nedolžno. Toda kdo je to mogel? Adam je ponudil uradnikom tobaka in vozil mirno dalje. Če so streljali, včasih tudi iz kanon, so potegnili oklopne plošče, kar bi pa niti treba ne bilo, zakaj noben strel jih ni zadel, vsaj nobena kanonska kroglica ne.

Nekoč ponoči je zavozil Maksimus v močvirje. Dostikrat je tako moral teči po kolesih, namesto da bi plaval, zakaj prekopi so imeli prav plitvo vodo. Prekope uporabljajo namreč bolj kot ceste, čolne vlečejo ljudje, ki ne hodijo po bregovih, temveč brodijo po vodi.

Ono noč pa je zavozil avtomobil v pravo močvirje, tudi z razširjenimi kolesi ni mogel dalje. Morda so Kitajci prav zato izpustili vodo, da bi na suhem vjeli vražji voz.

Toda, kaj je bilo temu to? Splezal je na breg, tam zopet prišel v vodo, rižna polja so bila namreč umetno poplavljen.

Leonor bi bila rada zapustila vodne ceste, če bi bila na suhem prišla hitreje naprej. Dosti suhe zemlje pa ob tem letnem času sploh ni bilo, ker so bila vsa rižna polja pod vodo.

Tudi tu so morali voziti z razširjenimi kolesi, morda so napravili s tem uslugo kitajskim kmetom, ker dokler je rižna setev pod vodo, jo tlačijo z deskami v

zemljo — morda pa tudi ne, ker je deloval težki avtomobil kot cestni valjar bolj temeljito. Potem so bila zopet druga polja, kjer je bila setev že dozorela in Leonor ni hotela ničesar nalašč uničiti. Morda bi bila baš dina njivica, ki jo je imel reven kmet, ki bi moral potem radi nje stradati vse leto?

Tako so uporabljali vedno prekope, ki so napravljeni po vsej Kini semintja, le redkokdaj so vozili po kaki reki. Preko gorovij so vozili po dobrih cestah in bilo bi strašno dolgočasno, če bi se potniki ne zabavali sami.

Tu je bil Georg, ki je znal neprenehoma pripovedovati. Njegovo prejšnje potovanje po bregovih teh prekopov je bilo seveda nekaj popolnoma drugega! Da, tedaj je prebil marsikaj! Če bi bili dobili v svoje pesti »belega hudiča«, ki se je upal v »državo sredine«, bi ga bili takoj ubili! Vse njegovo potovanje preko Kine je bil na begu. Sreča zanj je bila, da tam še nimajo železnice in brzojava. Da bi ga pa dohitel kak človek, tega ni dopustil Georg. Če so poslali jezdeca za njim, se je skril na polju, kjer je rasel bombaž, potem je tekel do drugega prekopa, hranil se je z divjo perutnino, ki jo je dosti po močvirnatih bregovih, včasih pa je vzel s seboj tudi domako kokoš, za kar so ga zopet zasledovali.

V oni hiši tam, ki izgleda bolj evropsko, stanuje Anglež, mr. Hawskin, ki mu ne store nič žalega le zato, ker kupuje deželne pridelke vse pokrajine po mnogo višji ceni, kakor kitajski izvozniki. Upal sem, da se pri njem nekoliko odpočijem. Ko pa je zaklenil vrata moje sobe, sem takoj vedel, pri čem da sem. Pravočasno sem ušel, še predno me je zamogel ta gentleman izročiti kitajskim stražnikom. Ta angleški kristijan je bil potem še tako prijazen, da je posodil Kitajcem svoje štiri pse, da bi me vlovili. Vidite tamle, kjer se neha bičevje, tam sem utopil četrtega psa, potem ko sem prve tri ustrelil in nato je bil še divji lov tam, skozi onole čajno polje.

Tako je pripovedoval neprenehoma Georg in vsi so ga radi poslušali.

Da bi obiskali tega kristijanskega gentlemana, na to niso mislili. Če bi bili začeli s takimi rečmi, bi ne končali nikdar.

»Pustimo ga, kazni gotovo ne uide.«

Včasih je zabaval tudi Adam.

Nekoč ponoči, ko je spal v svoji izbi, je slišala Leonor padec.

»Ali ste padli danes ponoči iz postelje?« ga vpraša drugo jutro.

»Le iz postelje? Ne, padel sem iz vse kaj drugega, namreč iz neba! Oh, imel sem prav čudne sanje. Le poslušajte. Sanjalo se mi je, da je moja glava iz gumija. Stopil sem tjale k aparatus pokalnim plinom, vtaknil gumijevo cev v usta, in sem spustil vodik, da je uhajal. In moja glava je bila vedno večja in večja, dokler ni bila zrakoplov in skoro sem se dvignil v zrak. Zada sem imel vijak, kakor ga imajo zrakoplovi, sprejaj pa držaj; če sem držal vrtel, se je vrtel tudi vijak zadaj in tako sem se lepo vozil po zraku. Bil sem vodljiv zrakoplov. To je bilo lepo!«

Vsi so se glasno smejali.

»No le počakajte, še nisem končal. Cim višje sem prišel, tem večja je bila moja glava. Nenadoma pa je počila! In jaz sem padel takole pettisoč metrov globoko! Vidite, tedaj sem se zvrnil iz postelje. To pa ni bilo več lepo.«

25. Preko Birme.

Zadnji dan v kitajski državi je vozil Maksimus po dobri cesti, potem pa še preko gorovja. Na grebenu se ni pustil zadržati od kitajsko-francoske revizije in tako so prišli naši svetovni potniki v francosko Birmo.

(Dalje prih.)

Dopisovati

želi mlad, zelo naobražen in dobro
situiran uradnik, neomadeževane
preteklosti z gospodsko iz boljše
družine. Starost od 18—24 let. Even-
tuelna ženitev ni izključena. Le res-
ne ponudbe s sliko, poslati na upra-
vo pod »Zvonček«.

Stanovanje

ostoječe iz 1. odnosno 2. sob, kuh-
inje in pritlikin išče za takoj proti
nagradi uradnik. Ponudbe je po-
slati pod »Takoje« na upravo lista.

Instrukcije

sprejme osmošolec. — Ponudbe na
upravo lista pod »osmošolec«.

Kupijo se

dobro ohranjene smuči. Ponudbe z
navedbo cene pod: »Planinski raj«.

Uradnica

z večletno prakso vešča vseh pisar-
niških del išče službe v mestu ali na
deželi. — Ponudbe prosi na upravo
lista pod »Zanesljivica«.

Dobro ohranjeno

žensko kolo se kupi. Ponudbe na
upravo lista pod: »Kolo I.III«.

Hotel in restavracija Miklić

nasproti glavnega kolodvora, pri-
zvano dobra kuhinja, prvovrstne
pijače, vedno sveže pivo — zmerno
cene.

Proda se

ca 1 vagon mešanih hrastovih, breš-
njevih in bukovih plohov, žamane
in nežamane. Cena po dogovoru. —
Martin Bajuk, Božakovo štev. 30.
p. Metlika.

Oglašajte v „Narodnem Dnevniku“!

Novo otvorena prodajalna ljubljske mestne elektrarne na Mestnem trgu poleg magistrata,

je bogato založena z vsakovrstnimi električnimi svetilkami, lestenci, kuhl-
niki, vodogrelci, likalniki in drugim elektrotehničnim materijalom.
Vse vrste žarnice za razne napetosti vedno na razpolago. Sprejemajo se v
to stroko spadajoče inštalacije in popravila.

Pozor! Trgovci! Pozor!

Dovoljujem si Vas obveščati,
da ne zamudite ob priliki
Ljubljanskega velesejma ogla-
siti se pri trdki

Miroslav Bivic
Ljubljana, Sv. Petra c. 29
Zaloga šolskih zvezkov, map,
notesov, blokov in odjemalnih
knjižic. — Cene nizke! Lastni
izdelek! — S spoštovanjem se
priporoča M. BIVIC.

Specijalna parfumerija, trgo-
vina rokavic in nogavic

M. Bartl

Ljubljana, Stritarjeva 2
Paviljon E št. 49, 51.

Širite in naročajte
edini neodvisni list
„Narodni Dnevnik“!

Pri „Solncu“

K. WIDMAYER
Pogačarjev trg (za vodo)

Perilo, manufaktura, opreme za neveste in novorojenčke,
abtahi (peče). Vsakovrstne pletenine na debelo in drobno

Vsem obiskovalcem velesejma
se priporoča prvorazredna

restavracija „LJUBLJANSKI DVOR“

Prvovrstna domača in primorska kuhinja
Specijaliteta: pristni kraški teran
in vsak dan morske ribe

Cene jako umerjene

S spoštovanjem
BOGDAN PUPOVAC
lastnik

S. SEMLER, Pilsen (Plzen) — Češkoslovaška

Fužine: Tovarna galanterijskih kovinskih izdelkov. — Žične tovarne.

Fužine: Izdelujejo jeklene lopate, krampe, sekače, sekire, kopače, kladiva itd. — Tovarna galan-
terijskih kovinskih izdelkov: vlasnice (lakirane, žgane, ravne, valovite) — vlasnice za kodre
(lasne pšice, tako železne kakor medene — pletilke fino polirane in poniklane tudi s kvačko. —
Kvačke v jeklu in z lesenem držajem v bogati izbiri. — Knoflice, železne, medene in jeklene. —
Zapence, železne, medene, posrebrene, garantirano proti rjavini. — Varnostne igle, železne in
jeklene, lakirane in poniklane. — Hlačni zapenci, hlačne zapone, risalni žeblički, pisemske spon-
e, etikete z bučko, šivanke za ročno in strojno šivanje. — Žične tovarne: železna in jeklena žica
vseh specialnih vrst, — Patentna žica iz litega jekla, uravnana, trda, žični žebliji, potplatni žebliji,
šprinkle za kolesa otroških voz, biciklov in avtomobilov. — Tovarna sitarskih izdelkov: žične
tkanine v vseh gostotah in žični debelosti, tkanine iz gaze za mosquito-mreže, zeleno, modro ali
rumeno lakirano. — Strojne živčne mreže za ograje, žični modroci.

Naše zastopstvo ima g. VIDO BRATOVŽ
Skladišče Ljubljana — Gosposvetska cesta štev. 2.

ZA ČASA VELESEJMA PAVILJON „E“ 12.

Opekarna Jelovšek na Vrhniki

izdeluje najboljšo strešno kakor tudi zidno opeko.

Dokaz temu uradno spričevalo tehniškega instituta za tehniško mehaniko, pri čemur je izkazala opeka opekarne
Jelovšek največjo trdnost in vse konkurenčnim potom razpisane dobave so dokazale, da je ista tudi najcenejša!

Za mošnjo zlata!!

si bolečin in jeze ne morete odpraviti, ki jih povzroča
slab čevelj

Nasprotno pa Vam splošno znana
tovarna

CARL POLLAK D. D.
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 68

da priložnost, da si
samo za časa sejma

za malo denarja kupite
prvovrstne čevlje

Reklamna prodaja samo za časa sejma
na drobno za 1 par po Din 140—160—162—164—
170— po Din 173—175—184—194—

Prodaja dnevno, tudi v nedeljah
in praznikih brez presledka od
7. ure zjutraj do 8. ure zvečer!

BODITE POZORNI NA NAŠE LETAKE!

je vendar
najbolji!

Popravila

vseh pisarniških strojev.

Oglejte si paviljon „E 24, 26“.
„MERCEDES“ najmodernejši razložljivi
pisalni stroj.

OH KAM PA?

K „TRIBUNI“ po dvokolo, motor, ši-
valni stroj, otroški voziček, pneumatiko.
Tam je najceneje in največja zaloga. Pro-
daja na obroke. Ceniki franko.
LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4. Tovarna
dvokoles in otroških vozičkov.

Blagajniške zvitke (Kasserollen)

za vse registrirane blagajne pri

L. BARAGA, Šelenburgova ulica 6. I.